

Cnemida romană din bronz placat cu aur de la Giulești(sec. II – III)

de Conf. univ. dr. George V Grigore

Artefactul descoperit la Giulești (București) este o cnemidă(apărătoare de gambă; jambieră) din bronzplacat cu aur (de 236 g.), probabil de cavalerie, decoratăprinembossare. Decorulesteîmpărțitîntreiregistre. Înprimulregistru, de sus, suntreprezentatedouăfiguriumane, din profil, afrontate. Încel de-al doilearegistru, mai mare decâtprecedentul, suntreprezentanțidooidelfini, de asemeneaafrontați.În fine, încel de-al treilearegistru se aflăreprezentatăLupaCapitolina cu gemenii Romulus și Remus.Registrelesunt despărțite de la stânga la dreapta de câte un brâu cu creștăturirealizatprinbatere, iar longitudinal de o adânciturărealizată tot prinbatere, dar din sens invers, care desparteregistrelepetoatălungimeapieiei.

Delfiniișicapeteleafrontate(luptacontrariilor; forțeleantagonice; „berbecii” ce se vor bate cap și cap) suntsimbolurifunerare legate de călătoriaspreviața de apoi, iarLupaCapitolinaeste un simbol al cultuluiRomei. Motivele decorative religioasesunt des întâlniteatâtpecnemideasemănătoarecâtși pealtepiese de echipamentmilitar roman (scuturi, falere, coifurișiobrazare etc.). Uneleelemente de echipamentmilitarsunt decorate cu simboluri ale unitățilormilitare, înspețălegiuni. AstfelLupaCapitolina cu gemeniiapareși pealteartefacte ca simbol al „*Legio II Italica*”, dar aici nu poate fi cazul, truparespectivănefiindatestatăca

fiind cantonată în provinciile de la Dunărea de Jos. Cnemida are câte trei perforații, cu diametrul de 0,40 cm, dispuse la intervale regulate, de câte 12,50 cm, pe marginile longitudinale, folosite pentru prinderea cu nit a unor agățători din bronz prin care ulterior se petreceau șiretele din piele pentru prinderea de picior. O cnemidă asemănătoare descoperită la *Fort Louis* (Germania Superioară) mai păstrează pe unadintre agățători un lanț subțire cu care se prindea de picior. Cnemida de la Giulești mai păstrează la două dintre orificii, nituită, agățătoarea din tablă de bronz. În partea sa superioară cnemida este evazată, fiind astfel mai ușor de purtat. Cnemida de la Giulești este situată, cronologic, în Epoca romană, secolul II-III d.Hr., pe afigurând Lupa Capitolina, cu Romulus și Remus, acest lucru fiind considerat a fi „*signum originis*”.

Giulești, ca șiloc al descoperirii, este un cartier situat în sectorul 6 din București. Întrecut a fost un sat separat, care nu făcea parte din oraș. Satul avea mai multe cătune, printre care Giulești-Sârbi și Giulești-Țigănia, care avea o biserică zidită la anul 1798. Această zonă a fost locuită de milenii. Descoperirile arheologice din zonă dau numele culturii Giulești-Boian locuitorilor care au trăit în zonă în al IV-lea mileniu înainte de ere noastră (acum 6000 de ani). În perioada 1920-1940 zona a fost denumită *Comuna Urbană Marele Voievod Mihai*, iar între 1945-1952 – „*16 Februarie*”. Mai avem în România următoarele localități: Giulești (în Bihor), Giulești (în Maramureș), Giulești (în Neamț), Giulești (în Suceava), Giulești (în Vâlcea) și Giuleștii de Sus (tot în Vâlcea). Posibil întrecut acest nume însemnă ceva important („G,-ul fiind cea de a 7-a literă din alfabet, iar 7 este „numărul lui Dumnezeu”), dar acum dicționarul nu ne aduce nici o noutate.

Legat de această descoperire importantă, putem pune ca în ceea ce privește piesele militare, o categorie aparte o

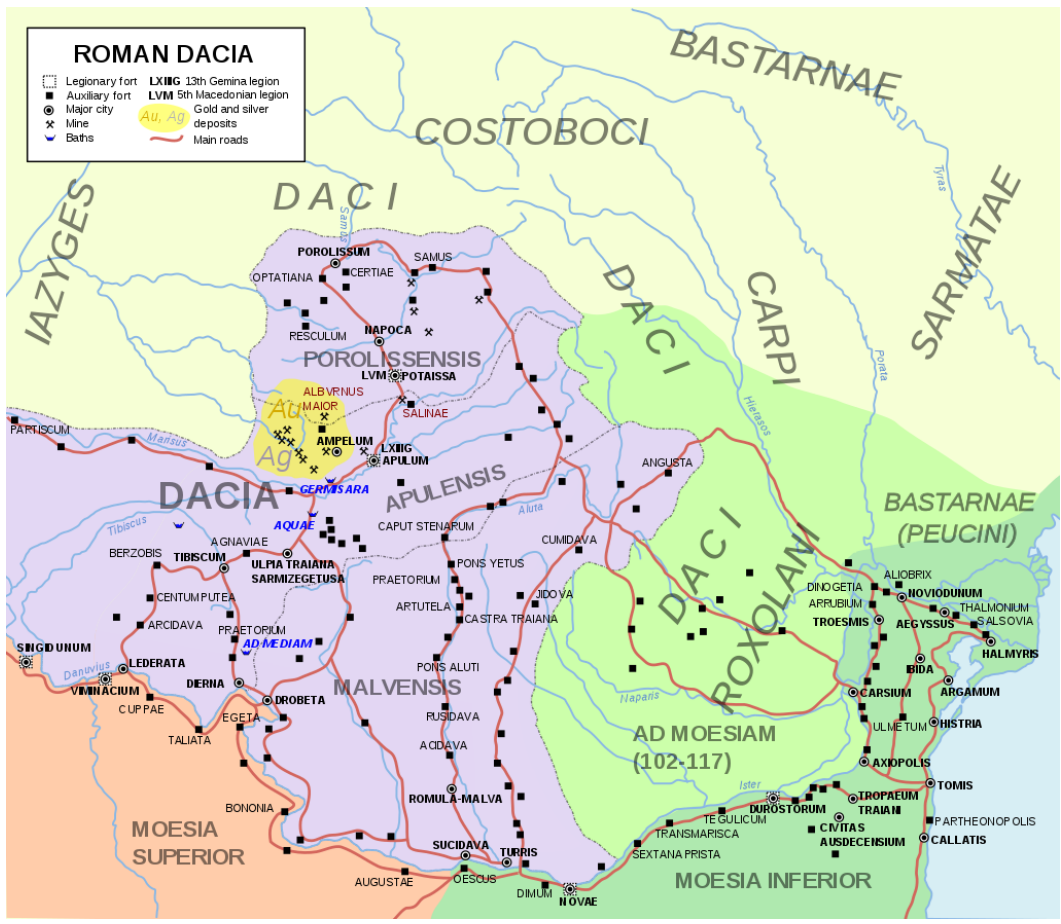
formează obiectele de paradă care erau purtate de soldații romani, în special de cavaleriști, la întrecerile din arenă (un fel de turnire medievale). De exemplu, călăreții purtau niște coifuri splendid împodobite și măști cu găuridopentru ochi, gură și nas, astfel încât aceștia apăreau ca niște adevărate statui de metal. Pe piept purtau părți de armură (pieptare), purtau și jambiere metalice, totul fiind împodobit cu figuri în relief și cu detalii gravate. Dacă aveau un fond argintat, decorul era făcut din bronz auriu, astfel că lăucind în soare, să lase impresia că erau lucrate în aur și argint. Câteodată și calul purta armură - cu scop utilitar - să nu fie rănit de sulite. În ceea ce privește decorul, erau folosite reprezentări de zei și semizeii romani, dar și reprezentări funerare, legate de frica omenească de moarte.

Descoperirea cnevidei romane din bronz placat cu aur (sec. II – III), descoperită la Giulești (București) ne oferă o interesantă ipoteză de lucru. Dacă nu a fost obținută în cadrul unui schimb comercial, fiind situată în afară de provincia dacoromane, în zona dacilor liberi, se poate presupune că este vorba de o captură de război, purtată de un șef al unei comunități locale geto – dace. Oricum este un artefact unic, cu o vechime de 1.700 – 1.800 de ani, care intrigă și astăzi prin modalitatea sa de realizare, dar și de decorare.

Surse: cimec.ro; curierulnational.ro

Cnemida romană din bronz placat cu aur de la Giulești-București (sec. II – III)

Dacia romana – sec.II - III